

Зелений Світ

ЕКОЛОГІЧНА ГАЗЕТА
УКРАЇНИ
грудень 2006 №42 (205)

ВИЖИВАННЯ
демократія
гуманізм

фото О. Кутлахметова

Шановні Друзі!
Українська екологічна асоціація "Зелений світ"
та редакція газети "Зелений Світ"
від щирого серця вітають вас з наступаючим
Новим роком-2007 та Різдом Христовим!
Здоров'я та гараздів вам і вашим родинам.
Нехай Господь береже нас і Україну.

Голова УЕА "Зелений світ"
Головний редактор

Ю. Самойленко
В. Ткаченко

МОЖНА ПРИВІТАТИ ІЗ НОВИМ ЗАПОВІДНИКОМ У КРИМУ?

Влада АР Крим планує створити на місі Тарханкут заповідну зону — національний природний парк. "Вперше розглядається питання про комплексне використання великої території, яка включає майже весь адміністративний район", — сказав кримський віце-спікер М. Бахарєв.

За одним із проектів, площа, яку займатиме парк, становить 19,7 тис. гектарів землі (з вилученням близько 5,9 тис. га земель). Віце-спікер Криму наголосив: "Ми не можемо дивитися, як розбазарюється цінна земля, як хаотично безсистемно забудовується вона будиночками. Ми не можемо змиритися з колективним варварством, коли роздерібанується земля".

ЕКОЛОГІЧНИЙ КАЛЕНДАР

ВІДЗНАЧАЙМО У ГРУДНІ

Грудень - Акція "Збережи ялинку"

- 1 Всесвітній день боротьби зі СНІДом
- 2 Міжнародний день боротьби за відміну рабства
- 3 Міжнародний день інвалідів
- Міжнародний День боротьби з пестицидами
- 4 Введення в храм Пресвятої Богородиці. Третя Пречиста
- 7 Великомучениці Катерини
- 10 День прав людини
- 11 Міжнародний день гір
- 13 Апостола Андрія Первозванного
- 19 Святителя і чудотворця Миколи
- 29 Міжнародний День збереження (охорони) біорізноманіття

ХЕРСОНЬСЬКА ОБЛРАДА ЗАХИСТИЛА ЗАПОВІДНИК

Херсонська облрада, розглянувши клопотання Чорноморського біосферного заповідника НАК України, затвердила висновок щодо розширення території заповідника майже на 21 тис. га. Спочатку планувалося розширити заповідник на значно більшу територію — до 25 323 га., однак представники фракції комуністів виступили проти, в зв'язку з тим, що за їх даними немає погоджень всіх сільських рад про відведення територій земель під буферні зони заповідника. Тому облрада вирішила віддати заповіднику землі фонду загальнодержавного значення в обсязі 20920 га, з яких 18430 га — землі західної частини Тендрівської затоки в межах Херсонської області (Тендрівська коса) та 2490 га — морська акваторія вздовж острова Тендра. Таке рішення депутати облради пояснюють намаганням захистити територію заповідника — зокрема Тендрівську косу — від несанкціонованої забудови. Такі випадки вже зафіксовані.

УКРАЇНА РЕАЛІЗУЄ КІОТСЬКИЙ ПРОТОКОЛ?

Україна в 2007 році буде готова до впровадження механізмів Кіотського протоколу. Про це заявив заступник міністра охорони навколишнього природного середовища України С. Куруленко на 12-й конференції Сторін Рамкової конвенції ООН про зміну клімату та 2-й зустрічі Сторін Кіотського протоколу, що пройшли 12-20 листопада у м. Найробі (Республіка Кенія).

Для отримання права застосовувати механізми Кіотського протоколу Україна в основному виконала необхідні передумови, сказав заступник Міністра. Він підкреслив, що Україна як ніколи зацікавлена у розвитку співпраці з розробки сучасних енергозберігаючих, екологічно ефективних технологій. У рамках двосторонньої співпраці вже підтримано 49 проектів спільного впровадження, 4 з них схвалено. На заходах була також висловлена зацікавленість у проектах, спрямованих на збільшення площ лісів, зазначили у пресслужбі. У ході перебування в Найробі українська делегація провела низку двосторонніх міждержавних зустрічей з іншими делегаціями.

Екологічна газета України.
Виходить з 1989 року.
Засновники газети: УЕА
“Зелений світ” та колектив
редакції.

Передплатний індекс
Свідоцтво про реєстрацію
№ 630 серія КВ
від 10.05.1994 р.
Ідентифікаційний код
№

Адреса: Контрактова пло-
ща, 4, Київ-70,
тел./факс: 417 43 83
E-mail: zelsvit@p5com.com

Шеф-редактор
Юрій Самойленко
Головний редактор
Віктор Ткаченко

Думки, висловлені авторами
матеріалів, можуть не збігатися
з позицією редакції.

Рукописи не рецензуються і
не повертаються. Листування з
читачами лише на сторінках га-
зети.

Надруковано УЕА “Зелений
світ”

Тираж 999 прим.

В газеті використовуються
матеріали з інтернет-видань:
Кореспондент.net; Майдан-
ІНФОРМ; УНІАН; Утро.ru; «Обо-
зреватель».

УЕА “Зелений світ” створе-
на в 1988 році як реакція суспіль-
ства на жадливі екологічний
стан в Україні, спричинений Чо-
рнобильською катастрофою
1986 року. Асоціація є членом
Міжнародної федерації “Друзі
Землі”.

Голова УЕА “Зелений світ”
Юрій Іванович Самойленко.

Газета “Зелений Світ” була,
на час створення, одним з най-
перших неформальних антире-
жимних видань, в якому відкри-
валася правда про стан здоро-
в’я нації та екологічні негаразди
в країні. Газета стала рупором
демократії. В епоху тотального
замовчування та брехні на наших
шпальтах відкривалися жахні ка-
ртини радянської дійсності.

Склад редколегії:

Гончаренко Г.А.
Лисиченко Г.В.
Хазан П.В.

НЕ КЛЮЄ?

Вітчизняні підприємства, які займають-
ся рибогосподарською діяльністю, з січня
по вересень поточного року виловили 159,1
тисячі тон риби та інших водних живих
ресурсів, що на 18,7% менше, ніж за
аналогічний період минулого року.

У тому числі, вилів зменшився на 19,3%
— до 132,7 тисячі тон. Обсяг видобутку інших
водних ресурсів склав 26,4 тисячі тон (на
15,5% менше, ніж у 2005 році). У внутрі-
шніх водах було виловлено 12,7 тисяч тон,
або 8% від загального обсягу риби та
інших водних живих ресурсів.

Згідно з даними Державного комітету
статистики України, найбільший вилів риби
було відзначено у Сімферополі — 108 ти-
сяч 81 тона, у Криму — 15 тисяч 311 тона, в
Одесі — 12 тисяч 281 тона. Що стосується
внутрішніх водойм, то тут лідирували: Оде-
ська обл. — 2 тис. 204 тони, Черкаська обл.
— 1 тисяча 602 тони, а також Донецька обл.
— 1 тисяча 167 тон.

У той же час, найменший вилів зафік-
сований у Тернопільській обл. — 24 тони,
Чернівецькій обл. — 69 тон і в Закарпатсь-
кій обл. — 76 тон.

Нагадаємо, що у I півріччі рибодобувні
підприємства вилловили 91% від загального
обсягу риби та інших водних живих ресур-
сів, у тому числі 87,5% виліву риби. За
підсумками 2005 року вилів риби і море-
продуктів в Україні склав 265 тисяч 585 тон.

**КАЛУСЬКА МІСЬКРАДА
Б'Є НА СПЛОХ**

Депутати Калуської міськради застері-
гають від техногенно-екологічної катастро-
фи в місті Калуш Івано-Франківської області.
Вони звернулися до Кабінету міністрів Укра-
їни з вимогою провести давно обіцяне виїз-
не засідання уряду для оцінки техногенно-
екологічної ситуації в Калуші задля
виконання життєвоважливих природоохо-
ронних заходів. Депутати розглянули пита-
ння “Про хід виконання програми охорони
довкілля, раціонального використання при-
родних ресурсів та забезпечення екологіч-
ної безпеки на 2005-2010 роки”. За словами
міського голови Калуша Ігоря Насалика, ще
у 2005 році на вирішення екологічних
проблем міста пообіцяли 16 млн. грн. Мер
критикував саму концепцію розподілу
екологічних відрахувань від підприємств,
адже лише 10% коштів залишається у місті,
довкілля якого страждає на всі 100%.
Зокрема, на полігоні токсичних відходів
зберігається понад 11 тисяч тон небезпеч-
ного канцерогену — гексахлорциклобензо-
лу. На території непрацюючого магнієвого
заводу — від 50 до 100 тон отруйних кислот.

Вітаємо іменинника!

Українська екологічна асоціація «Зелений світ»
та редакція газети «Зелений Світ»
щиро вітає з днем народження
засновника УЕА «Зелений світ»
Гончаренка Григорія Андріяновича
Козацького здоров'я, добробуту, наснаги у
добрих справах на благо України та многі літа
бажаємо нашому екологічному ветерану.
Нехай береже Вас Бог і сприяє Вам у житті!

Вітаємо ювілярів!

Українська екологічна асоціація «Зелений світ»
та редакція газети «Зелений Світ»
щиро вітає з 75-літнім ювілеєм
засновників УЕА «Зелений світ»
Денисенко Галину
Терентіївну.
Вовченка Віктора
Васильовича та
Преображенську Наталю
Юхимівну
Міцного здоров'я, наснаги у
добрих справах на благо
України та многі літа
бажаємо нашим друзям.
Нехай береже Вас Бог і сприяє
Вам у житті!

НЕДИТЯЧА ХВОРОБА СУСПІЛЬСТВА

Майже кожна третя дитина, яка живе на вулиці, — ВІЛ-інфікована, — твердять представники благодійних фондів та громадських організацій. В Україні немає для них жодної лікарні. Ще понад 80 відсотків безпритульних дітей хворіють на шкірно-венеричні інфекції.

Більшість пацієнтів Київської шкірно-венерологічної лікарні — діти вулиці з притулка-розподільника. В діагнозі малюків простежується історія їхнього життя — від неблагополучної родини до підвалу.

5 канал

НАРКОМАНІЄМО, ПАНОВЕ

За останні чотири роки кількість осіб, які зловживають наркотиками, зросла майже в 1,4 рази, повідомили у Департаменті боротьби з незаконним обігом наркотиків МВС України. Зазначається, що якщо у 2002 році було зареєстровано більш як 112 тис. таких осіб, то на початок жовтня 2006 року на облік взято вже 156,5 тис. осіб. У середньому на облік щорічно потрапляє від 26 до 29 тис. осіб, з яких 60% — з діагнозом “наркоманія”. Останнім часом проводилася активна робота з метою забезпечення максимального обліку осіб, які допускають немедичне вживання наркотиків, та осіб, причетних до їх розповсюдження. Так, у 2006 році працівниками міліції на оперативний облік взіято 43,7 тис. осіб, причетних до незаконного обігу наркотиків. Аналіз причин розповсюдження цього явища здебільшого вказує на соціальні корені, тобто, наркоманія проявляється там, де існують або утворюються для цього передумови в економічній, ідеологічній, культурній та інших сферах діяльності суспільства. Причому наркоманія прогресує незалежно від зусиль, спрямованих на її подолання. Повідомляється, що органи МВС активно борються з розповсюдженням наркотиків: встановлюють міжнародні канали надходження наркотичних засобів і психотропних речовин на території України, ліквіднують нарколабораторії, знищують незаконні посіви маку та коноплі, викривають осіб, які схилиють інших до вживання наркотиків. Водночас, у департаменті вважають, що тільки репресивними заходами подолати проблему наркоманії і наркозлочинності неможливо. Ефективність вирішення цих питань залежить від довіри населення та взаємодії з органами державної влади, освіти, охорони здоров'я, громадськими організаціями та засобами масової інформації, а також проведення профілактичної та роз'яснювальної роботи.

ЖЕРТВИ СНІДУ

В Україні у період з 2005 до 2014 року близько 300 тисяч людей помруть від СНІДу, а тривалість життя українців внаслідок епідемії ВІЛ/СНІДу скоротиться на 2-4 роки для чоловіків та 3-5 років для жінок. Такі оцінки Міністерства охорони здоров'я (МОЗ) України опубліковані у доповіді “Епідемія ВІЛ/СНІДу серед жінок та дітей: ситуаційний аналіз та рекомендації уряду України”, яку підготувала міжнародна благодійна організація «Трансат-

лантинці партнери проти СНІДу» (ТППС) за участю Центру соціальних експертиз Інституту соціології НАН України. Серед українців у віці 15-49 років ВІЛ може спричинити до 30% всіх смертей серед чоловіків та 60% смертей серед жінок. За оптимістичним сценарієм, розробленим під час дослідження у 2005 році, передбачається зростання кількості дітей-сиріт, які внаслідок СНІДу втрачать обох батьків, з 6500 у 2005 році (за оціночними даними) до 23100 у 2014 році. У той же час, за песимістичним сценарієм, кількість дітей, які стануть сиротами внаслідок СНІДу, зростає з 11200 у 2005 році до 37500 у 2014 році. Оціночна кількість дітей, які втрачать одного з батьків внаслідок СНІДу, у 2014 році варюється від 105100 (за оптимістичним сценарієм) до 169000 (за песимістичним сценарієм). Через низький рівень прибутків та високу вартість догляду за ВІЛ-позитивними людьми епідемія ВІЛ/СНІДу значно ускладнює становище багатьох українців. Прогнозується, що ситуація погіршиться, а навантаження на державні ресурси збільшиться. До кінця 2005 року, за оціночними даними, від 5,9 тисяч до 10,4 тисяч сімей в Україні були малозабезпеченими, оскільки щонайменше один член родини жив з ВІЛ чи СНІДом. До 2014 року прогнозується збільшення кількості сімей, уражених ВІЛ, від 13,5 тисяч (за оптимістичним сценарієм) до 29,3 тисяч сімей (за песимістичним сценарієм), а витрати на додаткові виплати малозабезпеченим сім'ям до 2014 збільшаться щонайменше у 4 рази. За оціночними даними, упродовж 2005—2014 років чисельність дітей, яким держава виплачуватиме допомогу у зв'язку із спричиною СНІДом смертю обох батьків, збільшиться з 1,1 тисяч — 1,8 тисяч осіб у 2005 році до 6,02 тисяч — 9,93 тисяч осіб у 2014 році. Обсяги державних коштів, необхідних для допомоги та підтримки таких дітей, до 2014 року можуть зрости у 8 разів і сягнути 29 млн. грн. (5,78 млн. доларів США) на рік. При цьому, згідно із прогнозами, кількість дітей молодших 16 років, які отримали статус інваліда внаслідок СНІДу, збільшиться з 972 — 1,272 тисячі осіб у 2005 до 1,418 тисячі — 3,044 тисяч осіб у 2014 році.

ДЖЕРЕЛО ВІЛ-ІНФЕКЦІЇ

З 303 представниць секс-бізнесу, які пройшли обстеження в лабораторії громадської організації “Віра. Надія. Любов”, 83 виявилися інфіковані ВІЛ.

За даними представників організації прес-конференції в обласному управлінні

МВС, зараз в Одесі займаються проституцією близько 5 тисяч жінок, причому влітку їх кількість збільшується.

У той же час співробітники міліції наводять інші цифри. Так, за даними начальника облуправління з боротьби з торгівлею людьми Олександра Петрика, комерційним сексом на території Одещини займаються лише близько тисячі жінок, причому 90 відсотків з них — приїжджі з інших регіонів.

Керівник міського центру СНІД Віталій Новосвітний повідомив, що рівень захворюваності на “чуму ХХ століття” серед повій поступово знижується. Найдосвідченіші з них не інфіковані, у тому числі венеричними захворюваннями, оскільки користуються засобами індивідуального захисту.

За офіційною статистикою, в Одеській області зареєстровано близько 13 тис. ВІЛ-інфікованих осіб і близько 3 тис. хворих на СНІД. За даними організаторів прес-конференції, найбільш уразливі молоді люди у віці від 21 до 30 років, а найчастіше інфекція фіксується в підлітків 15-19 років. З 2005 року росте відсоток захворюваності ВІЛ/СНІД серед споживачів ін'єкційних наркотиків.

ПРЕЗИДЕНТ КОНСТАТУЄ

Кожного місяця Україна в середньому втрачає 71 тисячу громадян, натомість народжується 39-40 тисяч малюків, заявив Президент України Віктор Ющенко на робочій зустрічі з промисловцями і підприємцями. Водночас він зауважив, що з 1 січня поточного року вдалося дещо покращити демографічну ситуацію в Україні, зокрема, середній рівень народжуваності зріс на 6%, а також дещо зменшилась смертність населення. Президент наголосив, що основними причинами смертності населення є переважно хвороби серця і судинної системи. При цьому він відзначив слабку діагностику, низький рівень профілактики і лікування цих захворювань. За словами В. Ющенка, на другому місці серед захворювань в Україні — рак. Також Президент наголосив на складній ситуації із захворюваннями на туберкульоз, у деяких регіонах рівень захворюваності сягає порогу епідемії. Ще однією важливою проблемою в Україні, за словами Президента, є СНІД.

СОНЦЕ НЕ ВИННЕ

Глобальне потепління не викликане збільшенням яскравості Сонця, вважають американські вчені після проведення відповідного кліматичного моделювання.

У рамках дослідження кліматологи вивчили докази зростаючої яскравості Сонця, які реєструються з 1978 року, і непрямі свідчення (зокрема зразки гренландського й антарктичної криги) того ж процесу за останнє тисячоліття.

Дослідники дійшли висновку, що 11-літніми циклами, яким підпорядковується сонячна активність, пояснити пришвидшене підвищення температури поверхні Землі з XVII століття неможливо.

На сьогодні Сонце демонструє мінімум активності в рамках такого циклу, однак 2005 рік був найтеплішим в історії людства і 2006-й не сильно поступився йому.

Дослідження опубліковане в Nature. "Ми з'ясували, що відсутній будь-який фізичний механізм, який поєднує коливання сонячної активності в тимчасовій перспективі, що мав би значення для клімату XX століття", — заявив один із його співавторів — Том Уїглі з американського Національного центру дослідження атмосфери.

За матеріалами: Газета.Ру

ВЧЕНІ ПРОРОКУЮТЬ ЕКОЛОГІЧНИЙ КОЛАПС

У США опубліковані сенсаційні результати спостереження за Арктикою. За даними, отриманими з космічного супутника, за період з 2004 до 2005 років в Арктиці розтанули льодовики площею з територію Туреччини.

Західні вчені переконані: якщо темпи танення збережуться, планету очікує екологічна катастрофа. Тим часом російські дослідники вважають, що якщо екологічна катастрофа і буде, то постраждають від неї тільки деякі види арктичних тварин і рослин.

Дослідження провели фахівці з Лабораторії реактивного руху NASA у Каліфорнії за допомогою космічного супутника NASA QuikScat. З'ясувалося,

що з 2004 по 2005 рік Арктика позбулася 14% обсягу багаторічного криги, який раніше витримував літні температури. Площа постійного арктичного крижаного покриву зменшилася при цьому на 720 тисяч квадратних кілометрів. Особливо великі втрати криги з східної частини Північнольодовитого океану. Половина крижаного покриву розтанула.

Дослідження американців уже встигли наробити багато шуму в міжнародному науковому співтоваристві. Розмови про танення криги в Арктиці і світову екологічну катастрофу, які затихли в останні роки, відновилися з новою силою. Найпопулярніший на сьогодні сценарій катастрофи обіцяє планеті глобальне похолодання внаслідок глобального потепління. Як вважають її послідовники, потрапляння у Гольфстрім холодних потоків від криги, яка розтанула, привезде до її уповільнення, а отже, різко знизиться температура на Британських островах і Євразійському континенті.

ТУРИЗМ НА ПІВДНІ ЄВРОПИ ЗАНЕПАДАТИМЕ

Результати дослідження британських фахівців показують, що до 2030 року відпочивати влітку на півдні Європи стане неможливо через занадто високі температури.

За даними дослідження фірми Halifax Travel Insurance, влітку британці і жителі інших північних країн будуть більше відпочивати на батьківщині або почнуть брати відпустки навесні і взимку.

До 2030 року, за даними авторів дослідження, рівень води у світовому океані підніметься на 25 сантиметрів, а берегова лінія відступить майже на 400 метрів.

Крім того, на популярних курортах також збільшиться кількість посух, штормів і злив, пишуть у своєму звіті британські дослідники.

"Крім змін у виборі, куди поїхати відпочивати під час відпустки, варто очікувати і змін щодо того, коли йти у відпустку, — говорить Девід Рочестер з Halifax Travel Insurance. — Набагато більшою популярністю буде користуватися відпочинок на середземному узбережжі взимку і відпочинок у Швеції влітку".

Дослідження для британської туристичної компанії проводили фахівці з Дослідницького центру Benfield Hazard Юніверситі-Колледжа Лондонського університету.

За його словами професора Білла Макгуайра, урядам держав варто інвестувати "набагато більше коштів" у використання водних ресурсів і затвердити більш суворі стандарти в будівництві,

щоб наслідки ураганів і злив були менш руйнівними.

За матеріалами BBCrussian.com

НОВИЙ КОСМОС

Понад 200 планет відкрила група астрономів під керівництвом доктора Кайлаша Саху з американського Наукового інституту космічних телескопів.

Планети виявлені в нашій галактиці біля зірок центральної частини Чумацького Шляху, на відстані 26 тисяч світлових років від Землі. Це одні з найвіддаленіших екстрасоларних планет, відкритих на сьогодні.

Вчені виділяють новий тип планет - планети з ультракоротким періодом обертання, до якого відноситься 16 з відкритих планет. Вони рухаються по дуже близьких до своїх зірок орбітах, і їхні роки, тобто періоди обертання навколо батьківської зірки, тривають менше 4,2 земних діб. 5 планет із 16 мають періоди обертання менше однієї земної доби, а найкоротший рік дорівнює 10,5 земних годин. Найближча до Сонця планета Сонячної системи — Меркурій — має набагато триваліший період обертання, рівний 88 земній добі. Близькість до зірок збезпечує розігрівання планет до величезних температур. Так, за розрахунками дослідників, температура поверхні планети із найкоротшим періодом обертання складає майже 2 тисячі градусів.

За матеріалами Радіо Свобода

БІЛОК СПАЮЄ ЖИР

Група японських дослідників виділила білок, що придушує апетит, зменшує кількість жиру в організмі і не наносить при цьому збитку м'язовій масі.

Він виробляється і діє в гіпоталамусі — одному з найзагадковіших відділів головного мозку, який відповідає, зокрема, за забезпечення харчової активності. Невідомий раніше білок схуднення одержав назву "несфатин", йдеться в повідомленні дослідників японського Університету Гумма, опублікованому в останньому випуску міжнародного наукового журналу The Nature.

У ході експериментів група фізіологів на чолі з професором Масатоמו Морі протягом 10 днів вводила "несфатин" лабораторним мишам. У результаті кількість їжі, яку вони споживають, скоротилося на дві третини, а кількість жиру в організмі зменшилося на 20%. У той же час у м'язевій масі не відбулося ніяких змін, вона зберігала свою силу й еластичність.

Раніше дослідникам уже був відомий білок "лептин", що також придушує апетит. Однак, як було встановлено, він слабо діє на людей, які вже набрали зайвої ваги. У той же час "несфатин" не має такого недоліку.

У даний час дослідники Університету Гумма мають намір вивчити можливі побічні наслідки прийому "несфатину". Після цього йтиметься про створення на його основі нових препаратів для боротьби з ожирінням і зниженням клітинного метаболізму.

За матеріалами NEWSru.com

ПРОБЛЕМИ ГОЛОДУ

Щороку через недоїдання помирає 5 млн. дітей віком до 5 років, повідомив заступник генерального секретаря ООН Шаши Тарур на брифінгу в ООН. «У країнах, що розвиваються, близько 13 млн. дітей страждають від недоїдання, для них смертельними стають навіть такі хвороби як пневмонія та діарея», — сказав Тарур.

Найуспішніше програми боротьби з голодом діють під егідою ООН в Ефіопії. Постійну продовольчу підтримку тут отримує близько 10 тис. дітей, це в 5 разів більше, ніж три роки тому.

Викоринення зубожіння і голоду на планеті до 2015 року проголошено головною метою ООН. Проте, поки що у світі від недоїдання і поганого раціону страждає близько 850 млн. людей.

НІМЕЦЬКІ ЕКОЛОГИ НЕ ЖАРТУЮТЬ

Сутичками із поліцейськими завершилися протести екологів проти ввезення до Німеччини переробленого пального з атомних електростанцій Франції. Ядерні відходи належать Берліну, який переробляв його на заводах сусідньої країни, однак зберігати залишки має на своїй території. Активісти із цим не погоджуються і наголошують, що не дозволять зберігати відходи в Німеччині.

Рух потяга, який перевозить із французького Ла Аг до німецького Горлебена понад тисячу триста тон відпрацьованого ядерного палива, значно ускладнюють активісти кількох екологічних організацій.

Активіст: «Поліцейські ще не знають з ким мають справу. Вони закликають нас звільнити залізничні колії, однак ми не збираємося виконувати їхні накази.»

Сутичок уникнути не вдалося. Правоохоронці застосували проти демонстрантів сльозогінний газ та гумові палиці. Близько двох сотень активістів заблокували залізничну колію, змусивши потяг зупинитися. Найагресивніших активістів правоохоронці затримали.

5 канал

НА ЛЬВІВЩИНІ ВОДА З НІТРАТАМИ

У місті Мостиська Львівської області зафіксовано забруднення криниць нітратами, повідомили у прес-службі Міністерства з питань надзвичайних ситуацій, зокрема, наявність нітратів виявлена у дев'яти криницях на трьох вулицях цього міста. Фахівцями районної СЕС встановлено, що шкідливі речовини у водонасному горизонті перевищують у 1-14 разів гранично допустиму концентрацію. Забруднені колодязі закриті, проводиться забір та аналіз проб води.

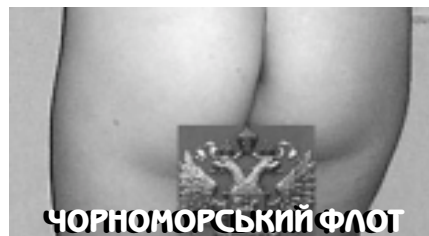

УРЯД ЧХАВ НА ІНГУЛЕЦЬ

Кабінет Міністрів України своїм розпорядженням №572 від 23 листопада дозволив 4 металургійним підприємствам Кривого Рогу скинути в р. Інгулець 12,2 млн. кубометрів надлишкових зворотних вод. Згідно з документом, такий дозвіл надано з метою запобігання аварійної ситуації на гідротехнічних спорудах Криворізького басейну. Скидання надлишкових вод дозволено на період до 1 березня 2007 року з одночасною розробкою регламенту промивання русла р. Інгулець у 2007 році. Регламенти розроблятимуться за рахунок підприємств металургійної галузі. Цим же розпорядженням, уряд затвердив перелік гірничорудних підприємств, які здійснюють оплату робіт з розроблення регламентів скидання надлишків зворотних вод та промивання русла р. Інгулець, який складається з 4 підприємств: ВАТ «Криворізький залізрудний комбінат» (фактичний обсяг відкачування зворотних вод становить 4338,7 тис. кубометрів), ВАТ «Суша Балка» (641,1 тис. кубометрів), Шахтне управління ВАТ «Міттал Стіл Кривий Ріг» (3880,6 тис. кубометрів) та ВАТ «Центральний гірничозбагачувальний комбінат» (3335,5 тис. кубометрів).

АКЦІЇ ПРОТИ СПІКЕРА

Активісти акції «Крим проти самозахоплення» розбили в Сімферополі, перед будівлею Верховної Ради АРК наметове містечко з вимогою відставки кримського спікера Анатолія Гриценка. Як повідомив координатор акції «Крим проти самозахоплення» Владислав Дорошенко, акція з вимогою відставки спікера проходить у зв'язку з тим, що голова кримського парламенту взяв собі в радники Даніяла Аметова, відомого в автономії як «короля самозахоплення».

ЧОРНОМОРСЬКИЙ ФЛОТ РОСІЇ ЗНОВУ НАГАДИВ?

У Севастополі біля стоянки суден Російського Чорноморського флоту екологи виявили нафтову пляму, повідомили на 1+1. Коментарів від Російського флоту журналісти не добилися.

Інспекцію для перевірки причин забруднення на кораблі не пускають.

Екологи занепокоєні ситуацією.

Є НА КОГО ПЕРЕВЕСТИ СТІЛКИ

Заступник Київського міського голови — секретар Київради О. Довгий заявляє, що земля в столиці «роздерібана на колишню владу». Про це він сказав: «Нам вже дістався Київ, в якому вся земля, яка могла б бути продана, її вже, як кажуть, роздерібанили, давно до нас». Він зазначив, що зараз перед владою міста стоїть питання щодо виділення маленьких сегментів столичної землі, яка, можливо, може бути необхідна для використання в інтересах міста.

Дивно, що конфлікти навколо санкціонованих київською владою захоплення земельних ділянок тривають дотепер. Але фарисейства їй не позичати.

ВОДНА КРИЗА В КРИМУ

Джерела, до яких багато сімферопольців звикли ходити за чистою природною водою, можуть виявитися для здоров'я небезпечнішими, ніж хлорована і несмачна водопровідна вода. Жодне із джерел кримської столиці не відповідає стандарту «вода питна» — переконані і епідеміологи, і незалежні екологічні організації.

Про незадовільну якість води з так званих «джерел» говорять вже давно. Головна проблема — це хімічний і бактеріологічний склад води, обумовлений незадовільною ситуацією на території водозбору. Тут можуть бути і сільськогосподарські ділянки, і незабетоновані вигрібні ями туалетів.

Санепідстанція періодично намагається вивішувати попередження. Але сімферопольці більше вірять не табличкам, а народним традиціям. Втім, у даному випадку краще не додержуватися традицій, кажуть в аналітичній лабораторії асоціації «Екологія і мир», що уже два роки проводить моніторинг якості води.

Джерельну воду потрібно кип'ятити, кажуть у міській Санепідстанції. А краще взагалі пити водопровідну, вона якісніша — підтверджують екологи.

5 канал

АВАРІЯ НА АЕС

О 15:32, 26.11.2006 року, був відключений від об'єднаної енергосистеми України 2-й енергоблок ВП Південно-Української АЕС, внаслідок пожежі мастил в піддоні головного циркуляційного насосу №4 реакторного відділення. Площа пожежі склала 0,3 кв.м. Пожежу ліквідували силами обслуговуючого персоналу реакторного відділення первинними засобами пожежогашіння (ВП-5).

З добре поінформованого джерела стало відомо, що пожежа становила дуже реальну небезпеку, і сталася внаслідок недофінансування протипожежної безпеки АЕС. Групи, які мали бути направлені на протипожежні заходи, витрачені на ремонт будівлі головного офісу станції.

Отже, атомні станції в Україні наразі стають небезпечними. Добудова Ташлицької ГАЕС, проти якої виступають екологи та громадськість, лише посилює цю небезпеку для Миколаївської області та самого міста Миколаєва.

Учасники творчого вечора С. Травневої. Попереду: Людмила Мельник, Світлана Травнева, Надія Бугай та інші

ТВОРЧИЙ ВЕЧІР СВІТЛАНИ ТРАВНЕВОЇ

*В стінах Києво-Могилянської
Академії*

**Надія Бугай – директор
Інформаційного центру українських
жіночих організацій
України і діаспори**

Доля подарувала мені зустріч з вчителькою української мови і літератури з Вінницької загально-освітньої школи № 11, яка керує шкільним драматичним гуртком, веде літературну студію “Срібний передзвін” при Вінницькому обласному товаристві “Просвіта”, понад 20 років займається журналістською діяльністю і є членом Національної спілки журналістів України, видає літературно-мистецький збірник “Стожари”, пише вірші і на 150 з них покладена музика. Співають пісні на вірші Світлани Травневої на Вінничині та підхоплюють в інших регіонах. Світлана Травнева є лауреатом Літературної Подільської премії “Кришталева вишня” та Літературного конкурсу в м. Одеса “Аркадійська осінь”; видала шість поетичних збірок, а у 2006 р. вийшла друком її книга “Місяць Пречистої Діви”, в якій, крім поетичних творів, розміщені і публіцистичні статті. Ще Світлана Травнева мріє видати окремим виданням свої відкриті уроки з української літератури.

Зустрілися ми вперше у 2002 р. у Спільці письменників України, куди на Всеукраїнський конкурс на краще виконання творів Олени Теліги приїхали конкурсантки разом зі своїми керівниками або вчителями. Тоді Світлана Травнева, як керівник літературної студії “Срібний передзвін”, привезла своїх конкурсанток – учнів Вінницької середньої школи № 11. З того часу почалося наше з нею спілкування, яке переросло у творчу співпрацю. Спостерігаючи за творчістю Світлани Травневої, можна відверто констатувати – це талановита українська поетка-піснярка, подвижниця української ідеї, любові до рідної землі, до Батьківщини малої і великої, вірності батьківському порогу, традиціям роду і народу, матері та її заповітам.

28 жовтня 2006 р. Інформаційний

центр українських жіночих організацій України і діаспори при Національному університету “Києво-Могилянська Академія” запросив Світлану Травневу провести свій творчий вечір для викладачів і студентів академії з метою ознайомлення з її творами,

творчістю, більш тісного контакту з талановитою особистістю. Творчий вечір відбувся під назвою “Перед дзеркалами власних пісень”. До Києва приїхало чимало творчих колективів з Вінничини та Черкащини, вчителі, викладачі, учні і студенти, які виконували пісні на слова Світлани Травневої, читали її твори і танцювали під музику пісень:

- гурт (тріо) “Каштановий дощ”, тріо “Поклик” та народна студія “Роксолана” Вінницького державного аграрного університету;

- гурт Вінницької обласної організації Всеукраїнського товариства “Просвіта” ім. Т.Шевченка;

- ансамбль “Грація” Вінницького обласного будинку школярів;

- зразкова студія спортивного танцю “Ніка” та вокальний дитячий ансамбль “Домісольки” гуманітарної школи-коледжу № 29 м. Вінниці;

- гурт сучасного бального танцю середньої школи № 11 м. Вінниці;

- народний ансамбль “Русь” с. Гельмязів Золотоноського району Черкаської області.

Усі творчі колективи на чолі з Світланною Травневою гідно представили себе перед Києво-Могилянською аудиторією. На сцені звучали пісні на музику відомих українських композиторів: Віктора Кубасова, В’ячеслава Колотія, Олекси Славина, Віктора Александрова, Віталія Шкільнюка, Юлії Броварної, Володимира Грищенка. Ведучими творчого вечора були Олена Поліщук, член Національної спілки журналістів України, учитель-методист середньої школи № 11 м. Вінниці, та Микола Киринок, учитель-філолог середньої школи № 34 м. Вінниці. Надзвичайно влучно прозвучала думка, висловлена ведучими під час творчого вечора: “Аби на весь голос сказати: “Щоб до людей ішла моя стежина, щоб до людей ішли мої пісні”, – слова Світлани Травневої, – треба той пісенний голос мати”.

Якось у спілкуванні з Світланною Травневою у

почула від неї такі слова: “Є три високих любови, що тримають мене на цім світі. Це вірна і ніжна любов моєї матері Катерини, любов вічної під сонцем України і любов моєї численної родини”, – цей девіз пронизує усю її творчість. Письменник-літературознавець, голова Вінницької обласної організації Національної спілки письменників України Володимир Рабенчук, який кілька десятиліть спостерігає за творчим злетом поетеси, красномовно поділився своїми враженнями: “Мені чомусь творчий портрет Світлани Травневої завжди уявно малюється в образі розлогої яблуні, червонощокі плоди якої не тільки обтяжують віти, а й щедро, без жодного жалю встеляють землю під її кроною. Якщо те кожне пахуче яблуко символізувало пісню Світлани Травневої, то аби зібрати до купи майже півтори сотні тих пісенних яблук, знадобиться добрячий плетений кошик”.

Майже три години поетичного і пісенного свята Світлани Травневої пролетіли на одному подиху. На сцену виходили поважні глядачі із словами вдячності і поваги, і серед них секретар Національної Ради жінок України (НРЖУ) Зоя Мільченко; Голова комітету НРЖУ, доктор біологічних наук, професор, академік Катерина Гаркава; заслужений працівник культури України Галина Косяк; директор Виконавчої Управи Української Екологічної Асоціації “Зелений світ” Адель Босак; відповідальний представник “Істинної Соборної Української Спільноти” Людмила Мірошніченко; член Спільці письменників України Валентина Козак і багато інших. Висловлювалися побажання провести такий творчий вечір у Київському Будинку Вчителя, Спільці письменників України, Палаці Україна для більш широкого загалу шанувальників творчості української поетки-піснярки.

Вірю в те, що так воно і буде з часом, а Києво-Могилянська Академія вітала Світлану Травневу з її успішним творчим вечором і побажала їй творчих успіхів і визнання всією Україною:

*“Бо на рідній землі виколисують
жайвори літо,*

*Спалахує ранок, умившись в річках,
І солодко пахнуть досвітніми росами квіти,*

*Й купається сонце в пахучих медах”
“...Із мрії золотого сонцеграю
Несе поет у кожне покоління
І світу філософське пізнання,
І до краю отчого святе горіння.”*

Світлана Травнева

**Адель Босак, Зоя Мільченко, Світлана Травнева,
Галина Косач**

КРИГА НА МІСЯЦІ Є?

Дані, отримані з радіотелескопа в Аресібо, Пуерто-Ріко, і повнообертowego параболічного радіотелескопа імені Роберта Берда, штат Західна Вірджинія, не підтвердили існування покладів водяної криги в кратерах Південного полюсу Місяця.

Дослідження проводилося вченими з Корнеллівського університету і Смітсоніанського інституту, а також астрономами з Австралії. Проте, вчені не виключають імовірності присутності криги в місячних породах у вигляді невеликих гранул.

Як відомо, теорія про поклади водяної криги в кратерах на Південному полюсі Місяця висувалася із середини ХХ століття. Сонячне світло ніколи не попадає на їхнє дно, і температура в них не піднімається вище -137 градусів Цельсія. Підкріплення ця теорія одержала в 1992 році з виявленням води в кратерах на полюсах Меркурія.

Апарат Lunar Prospector також знайшов присутність водню на полюсах Місяця, походження якого поки що залишається невідомим. Якщо водень утворився з молекул води, то вона може міститися в кількості 1-2% у місячній породі, що знаходиться в тій.

Вчені відзначають, що пошук води є важливим завданням для освоєння природного супутника Землі. Її наявність дозволила б одержувати кисень і питну воду для населених баз просто на Місяці, а не привозити їх із Землі.

ВІЯВЛЕНО СЕНСАЦІЮ В ЕВОЛЮЦІЇ

Знахідка австралійських вчених викривила уявлення палеонтологів про еволюційний розвиток риб з перших сухопутних тварин.

Добре збережений кістяк доісторичної риби Гогоназус знайдено у віддаленому регіоні Західної Австралії — Кімберлі. “Знайдена нами риба жила на Землі під час девонського періоду, 380 млн. років тому. Потрібно зазначити, що екземпляр знаходиться в чудовому стані”, — розповів Джон Лонг з австралійського музею Вікторії.

За його словами, стан знахідки дозволив провести глибокий аналіз, що виявив повний набір органів, максимально наближених до сухопутних тварин. “Відповідно, ми можемо говорити про відкриття нової ланки еволюції”, — підкреслив дослідник.

Гогоназус жив у коралових рифах. У верхній частині плаского черепа розташовувалися ніздрі. Так само передні плавці риби виявилися надзвичайно розвинутими і мали яскраво виражені кісткові утворення плечового пояса — променеви і літкову кістки.

Як зазначив Джон Лонг, процес еволюції риб з наземних тварин, які дихали повітрям і мали розвинуті передні і задні кінцівки, вивчений поки дуже погано.

Попередня знахідка з цієї серії, знайдена в Канаді, Тікталік, також мав плаский череп, був більше схожим на наземну тварину, ніж Гогоназус. Утім, приблизна дата існування цього перехідного виду — десь 375 млн. років тому.

ЗМІНА ОРБИТИ ЗЕМЛІ ВБИВАЧА ДЛЯ ССАВЦІВ

Вчені з'ясували, що зміни орбіти і нахилу осі обертання Землі є причиною зникнення з планети деяких різновидів гризунів, а також ссавців узагалі.

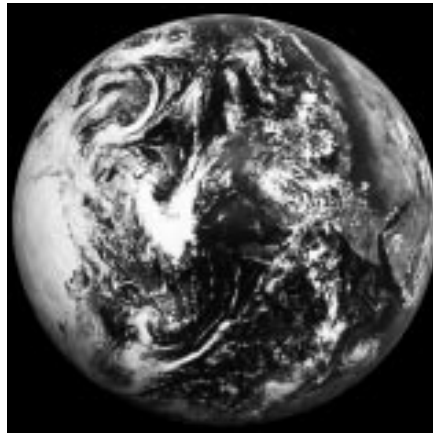
Такий результат показали дослідження решток гризунів, знайдених в Іспанії, вік яких складає 22 млн. років.

За словами Яна ван Дама з Утрехтського університету Нідерландів, вимирання визначених видів цих тварин пов'язане з астрономічними явищами і їхнім впливом на клімат.

Дослідники знайшли два цикли, відповідальних за це явище. Один з них продовжується 2,4 млн. років і пов'язаний зі змінами в орбіті Землі, а інший — 1,2 млн. років і пов'язаний з нахилом осі планети. Ці події характеризуються зниженням температури, що веде до зміни середовища існування гризунів і відповідно до недоступності їжі.

За словами вченого, такі тварини дуже чутливі до змін клімату через свій короткий термін життя.

У даний час Земля знаходиться на початку нового циклу, однак прогнозувати, що станеться, досить складно, тому що за останні 3 млн. років кліматична система планети сильно змінилася.

ПРО МОЛОДУ ЗЕМЛЮ РОЗПОВІСТЬ ТИТАН

Фахівці з Гавайського університету, які очолюють міжнародну програму досліджень Титана, сподіваються, що дослідження супутника Сатурна дозволять з'ясувати, якою була на початку свого формування атмосфера Землі.

За словами дослідників, умови на Титані дуже схожі на земні умови кілька мільярдів років тому. Для дослідження атмосфери Титана було створено кілька лабораторних установок, що імітують атмосферу супутника Сатурна.

Професор фізичної хімії Ральф Кайзер заявив про те, що атмосфера Титана містить вуглеводневі сполуки, що поглинають ультрафіолетове світло. Завдяки цьому, на поверхні супутника створюються умови для утворення складних молекул, що мають важливе значення для астробіології.

Як відзначив Кайзер, умови, що існують на Титані, відіграють роль “прєбіотичного озону”, тобто можуть дати ключ до розуміння виникнення життя.

За матеріалами: Радіо “Свобода”

ГЛОБАЛЬНЕ ПОТЕПЛІННЯ ВДАРІТЬ ПО ЛЮДЯХ

Процес глобального потепління може колосально вплинути на здоров'я людини, оскільки людство може зітхнути з різким збільшенням кількості хвороб. До такого висновку прийшли дослідники Університету Джонса Хопкінса.

Відповідно до опублікованих матеріалів, вчені дійшли висновків, що причинами збільшення кількості хвороб може слугувати, приміром, спека.

Так, спека 2003 року стала причиною смерті більше 30 тис. жителів Західної Європи. Також є імовірність підвищення ризику виникнення інфекційних захворювань, зокрема, тропічних лихоманок, малярії й ін. На здоров'я має сильний вплив якість повітря, а, як відомо, за останні роки вона помітно погіршується.

За інформацією The Washington Profile, також зіграє певну роль і ріст рівня світового океану, що буде нести загрозу населенню й інфраструктурі. Так, наприклад, 13 з 20 найбільших міст світу розташовані на узбережжі, їхнє затоплення знищить також госпіталі й інші медичні установи, що звичай базуються в містах.

Причинами можуть послужити і збільшення кількості руйнівних повеней, ураганів, посух й ін. Видання зазначає, що існує ризик обмеження постачань продовольства (руйнування традиційного погодного режиму й інші наслідки потепління здатні різко зменшити продуктивні здібності сільського господарства багатьох регіонів світу); появою мільйонів “екологічних біженців”, що загрожує міжнародній безпеці й економіці; зменшенням кількості і погіршенням якості питної води (приміром, сьогодні близько 2 млрд. осіб страждають від нестачі питної води, 1,8 млн. осіб щорічно вмирають через вживання брудної води); а також колапсом екосистем.

У свою чергу, вчені з Університету Іллінойсу дійшли висновку, що в процесі глобального потепління винні не тільки індустриально-розвинені, але й “бідні” держави.

Кіптява і сажа від дров'яних і вугільних печей, що досі активно використовуються в “бідних” країнах для приготування їжі, вносять значно більшу частку в процес глобального потепління, ніж передбачалося раніше. Так, щодня близько 2 млрд. людей розпалюють близько 400 млн. печей.

Як доводять автори дослідження, подібні пристрої виробляють у 2 рази більше сажі, ніж припускали раніше. Подібні печі щорічно виробляють близько 800 тис. метричних тон сажі, тобто близько 10% загального обсягу кіптяви у світі.

Для порівняння, легкові і вантажні автомобілі, що працюють на дизельному паливі, щорічно викидають в атмосферу близько 890 тис. метричних тон сажі.

За матеріалами ЛІГАБізнесІнформ

КАВА: КОРИСТЬ ЧИ ШКОДА?

Люди вважають каву харчовим продуктом, але вона набагато ближча до ліків: харчова цінність кави нульова, адже білків, жирів, вуглеводів і калорій у ній практично немає, а біологічно активних речовин багато.

Нещодавно Всеросійське наукове товариство кардіологів провело опитування 392 лікарів, серед яких були навіть три академіки і 19 професорів.

“72% лікарів вважають вплив кави на організм здорової людини позитивним, — розповідає Світлана Шальнова, заступника директора Інституту профілактичної медицини. — А от для хворих каву вважають безпечною тільки чверть лікарів. Більшість лікарів вважають, що напій небезпечний для пацієнтів з артеріальною гіпертензією, ішемічною хворобою серця, які перенесли інфаркт міокарда, що страждають виразковою хворобою, гастритом, холециститом і цирозом печінки”. А тим часом...

Кава перешкоджає розвитку цирозу печінки в алкоголіків — такого висновку дійшли американські медики, спо-

стерігаючи протягом 20 років за майже 130 тисячами осіб. 1-3 чашки кави на день скорочували в них ризик розвитку цирозу на 40%, а 4 і більше чашок — на 80%.

Японські медики з Національного центру з вивчення раку в Токіо з'ясували, що кава майже вдвічі скорочує ризик розвитку раку печінки. Вони пояснюють протиракову дію антиоксидантами, якими багатий цей напій.

Вчені з Гарварда встановили, що щоденні 2-3 чашки кави скорочують ймовірність утворення каменів у жовчному міхурі на 30-40%, а 4 чашки і більше — на 50%. Кава без кофеїну такою дією не володіє. Крім того, 3-4 чашки кави на день захищають від діабету краще, ніж 6-8 чашок зеленого чаю, скорочуючи ймовірність розвитку цієї хвороби на 42%. А от якщо діабет уже розвився, каву краще пити нечасто.

Більше всього розбіжностей з впливу кави на серце і судини. За одними даними, кава збільшує тиск і сприяє розвитку атеросклерозу, інші підтверджують його повну безпеку.

Наприклад, вчені з Гарварда і Мадридського університету схильні звинувачувати в наших “серцевих” лихах не цей напій, а нездоровий спосіб життя: споживачі великих доз кави більше за інших курять, п'ють і не займаються спортом. Саме тому вони частіше інших страждають хворобами серця і судин.

Але рік тому грецькі вчені показали: чим більше кави п'є людина, тим менш еластичні в нього судини, а виходить, вищий ризик розвитку інфарктів, інсультів і гіпертонії.

З цього можна зробити висновок — є люди, що погано реагують на каву, і для них вона небезпечна, але є ті, кому кава корисна.

Уся справа в генетиці: одні швидко руйнують кофеїн у своєму організмі, інші — повільно (приблизно так само відбувається і з алкоголем). У “швидких” руйнівників кофеїну, що випивали 3 чашки кави щодня, ризик інфаркту нижчий, ніж у “повільних”, що випивають всього одну чашку. Коли ж “повільні” випивали 2-3 чашки кави в день, то ризик інфаркту в них зростав на 36%, а після 4 чашок — на 64%.

Визначити, до якого типу відноситься людина, важко — потрібен генетичний аналіз. Але можна спробувати зробити

це на око: придивіться до себе, як ви реагуєте на великі дози кави. Якщо почуваете дискомфорт, нервову тремтіння і напруженість, і якщо вони продовжуються довго — ви, швидше за все, “повільний” руйнівник кави, якщо все прекрасно — “швидкий”.

За матеріалами Forum

ОБЕРЕЖНО – СОСИСКИ

Вчені встановили, що споживання продуктів з переробленого м'яса, зокрема бекону, сосисок, ковбаси і шинки збільшує ризик розвитку раку шлунку.

Вчені з Каролінського інституту в Стокгольмі проаналізували 15 досліджень, присвячених цій темі. В цілому, в них брали участь 4704 осіб.

З'ясувалося, що при збільшенні споживання продуктів з переробленого м'яса на 30 грамів на добу ризик розвитку раку шлунку збільшується на 15-38%.

“Наші результати дуже чітко показують взаємозв'язок між підвищеним споживанням продуктів з переробленого м'яса і раком шлунку”, — повідомила керівник дослідження Сюзана Ларсон.

На думку вчених, підвищений ризик раку може бути пов'язаний з додаванням у ці продукти нітратів або впливом токсичних речовин, які утворюються під час копчення м'яса.

Рак шлунку зустрічається досить часто. За статистикою, він займає 4-е місце за поширенням серед онкологічних захворювань і 2-е місце у світі серед причин смертей від онкологічних захворювань.

За матеріалами Lenta.ru

ЗНАЙДЕНО ДАВНІ РЕШТКИ

У центральній Сирії вчені знайшли рештки невідомого раніше верблюда, що жив близько 100 тис. років тому.

Як повідомив член сирійсько-швейцарської експедиції археолог Марі Льютенсвер, зрід верблюда становив близько трьох метрів, довжина — близько чотирьох.

Крім того, у пустелі в центральній Сирії знайдено людські рештки, яким також близько 100 тис. років. Вони відправлені на додаткове дослідження у Швейцарію.

За матеріалами Газета.Ru

СМАКОТИНКА

Рагу з курки

Склад: 800-1000 г курячого філе, 250 г грибів, 4-5 цибулин, 50 г маргарину для смаження, 500 мл курячого бульйону, 3-

4 зубочки дрібненого часнику, 4-5 ст. ложок томатного кетчупу, сіль, перець, 2 ст. ложки зелені, 200 г зеленої стручкової квасолі, 400 г нарізаної кубиками картоплі.

Приготування: Візьміть кілька великих курячих філе, ретельно обмийте, зніміть з них шкіру, посоліть, поперчіть за смаком і злегка обваляйте в борошні. У добре розігрітій сковороді на маргарині обсмажте філе по обидва боки до золотавого кольору. Очищені і відварені гриби і кілька цибулин дрібно наріжте, складіть у вогнетривкий посуд, додайте 2 ст. ложки маргарину для смаження і тушуйте 10 хвилин. Потім додайте 500 мл заздалегідь приготовленого курячого бульйону, 3-4 зубочки дрібненого часнику, 4-5 ст. ложок томатного кетчупу, сіль, перець за смаком, 2 ст. ложки порі-

заної зелені. Покладіть обсмажене філе в посуд з бульйоном, додайте 200 г зеленої стручкової квасолі і 400 г нарізаної кубиками картоплі, перемішайте. Поставте куряче рагу в розігріту до температури 180° духовку і тушуйте до готовності 35-40 хвилин.

Салат фруктово-ягідний

Склад: 200 г винограду, 100 г слив, 100 г яблук, 100 г груш, 1 лимон, 4 ст. ложки цукрової пудри, 1/2 склянки вина, 2-3 ст. ложки ядер горіхів.

Приготування: З яблук і груш видаляють сердцевину, а зі слив — кісточки, нарізують їх невеликими кубиками, змішують з виноградом, цукровою пудрою, лимонним соком, вином і дрібно посіченими волоськими горіхами.